

(Continuare din pag.1: Prințul A. Cantacuzino.)

Deoarece mama mea era suedeză, era natural să venim în Suedia. Ceea ce eu îmi amintesc, de la vârsta de 3 ani, era că am primit un pașaport fără cetățenie, un "främlingspass", pe care Gustaf al V-lea l-a parafat. Cu acest pașaport puteam călători oriunde doream. După un timp, ne-am mutat în Venezuela, unde am locuit aproximativ 12 ani. Eu am fost trimis la o școală militară engleză, în Jamaica, care a durat timp de 48 de luni. Această școală nu a fost deosebit de plăcută, dar m-am descurcat! Am primit gradul, după tradiția engleză, de sublocotenent, la terminarea școlii.

S.C.: Înainte de a-ți pune alte întrebări despre viața ta, doresc să faci o mică prezentare a familiei Cantacuzino, căci, cu siguranță, mulți au învățat după istoria lui Roller și nu cunosc suficient istoria acestei familii.

A.C.: Este vorba de o istorie care a început cu aproximativ 2 500 de ani în urmă, când cel care se numea, de fapt, Kantakuzenos, s-a căsătorit în familiile Paleologos și Comnenos și până la urmă au devenit o singură familie. La 306 d.Kr., Constantin cel Mare a fondat Constantinopolul, cel care de fapt se numea Bizanț. Aceste 3 familii au crescut ca un arbore și au tronat ca împărați, prin alternanță: câțiva ani a fost la tron o familie ca împărați, câțiva ani a fost o altă familie, etc. Asta cam 1000 de ani. Am avut o carte care povestea originea familiei Cantacuzino, scrisă în limba română și tipărită în foarte puține exemplare, iar exemplarul pe care l-am avut acasă a dispărut, pur și simplu.

S.C.: Cum a ajuns această familie în România?

A.C.: Prin Imperiul Bizantin, în jur de 1453, familia se mută în Principate, unde aveau deja pământ, atât în Moldova, cât și în Valahia. Aici încep să facă agricultură și mai ales să ctorească biserici.

A existat un Andronic Cantacuzino, care era înnebunit să construiască biserici, astfel că a construit biserici în jumătate din Europa. De exemplu, în Bulgaria există o biserică foarte ciudată, care a fost construită în vârful unei stânci. Cum s-a putut transporta acolo materialul de construcție, este total de neînțeles, căci nu există nici un drum sau nici o scară ca să ajungi acolo. Și nu este vorba de o biserică mică, ci de o biserică destul de mare! Este și astăzi de neînțeles cum puteau să facă astfel de minuni în timpul acela! În Budapesta, în orașul vechi, există o biserică care se numește, dacă nu-mi amintesc greșit, "Biserica Sfântul Ștefan". Foarte frumoasă biserică! În această biserică exista un tablou în care stătea scrisă: "Această biserică a fost ctitorită de familia Cantacuzino." Era același Andronic! Stră-străbunicul meu a fost cel care a format România, prin unirea celor 2 principate: Moldova și Valahia. Tot el a format și primul "parlament" prin reprezentanți ai primelor 25 de familii, care au votat pentru cine să fie rege. Luptele dintre aceste familii boierești pentru cine să devină regele României au făcut ca, în 1876, să fi adus un Hohenzollern-Sigmaringen ca Rege, căci, dacă nu ar fi fost adus un rege străin, cu siguranță că ar fi fost război în Țară. După aceea, familia Cantacuzino s-a purtat foarte discret.

S.C.: Ar fi foarte interesant de aflat care a fost

relația dintre fostele familii princiare și noul Rege, adus din afară, cum l-au acceptat acestea, etc.

A.C.: Am spus înainte că exista pericolul unui război

ca totușor trebuie să le fie bine. Regele Simion al Bulgariei este un exemplu bun.

S.C.: Cum sunt astăzi relațiile cu M.S. Regele Mihai?

A.C.: Nu pot să răspund eu la această întrebare. Regele Mihai locuiește în Elveția și o duce destul de bine și economic. Nu avem contacte străne.

S.C.: Ai "deschis ochii", ca să zic așa, aici în Suedia, ești suedez după mamă, ai ochi albaștri, ești înalt, ești calm și în plus ai avantajul de a fi prinț. Totuși, după felul în care suedezi înregistrează populația, ești migrant la prima generație, cu un părinte străin, care a exilat într-o altă țară. Are vreo importanță dacă lociești în țara de origine sau nu?

A.C.: Pentru mine n-are nici o importanță, mai ales că eu m-am mutat în foarte multe locuri. Eu m-am simțit "acasă" peste tot! N-are importanță dacă sunt în Venezuela sau în Spania...

S.C.: Ești un cosmopolit? Dacă trăiești în mai multe țări, primești o parte din cultura țărilor respective și devii o parte din ea. Poate asta și înseamnă să fii un cosmopolit, nu?

A.C.: Da! Așa este.

S.C.: Cu toate acestea există o mare diferență între temperamentul, modul de comportare, felul de a gândi suedez și cel român...

A.C.: Desigur. Felul de a gândi și modul de comportare în Venezuela, Spania sau România este foarte apropiat. Este modul de a gândi latin. În ceea ce privește modul de a fi suedez, pot să-ți spun că, într-adevăr, este foarte, foarte diferit de cel latin. Îmi amintesc că atunci când m-am întors aici, în '64-'65, ca adult, am fost șocat de felul de a fi al suedezilor. De exemplu, puteai să mergi cu metroul o bucată bună și cocălătorii să fie absolut tăcuți, ca-n mormânt, să nu scoată un cuvânt unul cu altul și să se audă doar răsfoitul ziarelor! Este vorba de obiceiuri foarte deosebite ale suedezilor, nordicilor și latinilor! Sunt moduri deosebite de a avea relații cu semenii. Îmi amintesc apoi de prima vară petrecută aici. Am fost poftiți să mâncăm "sill" (hering) și un rachiu. Am stat și am privit la "sill", la rachiu și la oamenii care stăteau în jurul mesei și mâncau și beau, și mâncau și beau. Mi se părea foarte curios că mâncau pește crud. Și să bei înainte de mâncare caldă?! Acooolul îl bei după felul de mâncare cald! Dar ceea ce șiam eu nu se potrivea cu Suedia. Aici începeai direct cu alcoolul!

S.C.: Ai fost ușor acceptat de suedezi?

A.C.: A fost o mare distanță la început și a luat câțiva ani până când am fost acceptat.

S.C.: Eu îmi amintesc că atunci când am avut prima dată în vizită suedezi, care trebuiau să vina la ora 19,00, la câteva minute înainte de ora 19,00 am auzit un foșnet la ușe, iar la ora 19,00 fix, au sunat la sonerie. Nici mai devreme, nici mai târziu! Dacă în România veneai fix la ora când ai fost invitat, fără să aștepți "sfertul academic", erai considerat "prost crescut", în timp ce în Suedia ești considerat lipsit de respect dacă întârzie!

civil, deoarece cei 2 principii, ai Moldovei și ai Valahiei, nu se înțelegeau, ceea ce a făcut ca fiecare dintre ei să strângă sub arme peste 20.000 de oameni în Valahia și tot atâția în Moldova. Aceasta însemna foarte mulți oameni pentru timpul acela! Și însemna război.

S.C.: A fost ușor pentru vechile familii să accepte venirea unui rege străin?

A.C.: Nu pot să răspund la această întrebare, dar pot să spun că cele mai multe familii au acceptat aceasta, până când Carol al II-lea a întâlnit-o pe madam Lupescu. Atunci au început tot felul de mișcări, ca, de exemplu, Garda de Fier, pentru a-l detrona pe Regele Carol al II-lea.

S.C.: Cum consideri că a fost domnia Regelui Mihai între 1944 -1947, până când Majestatea Sa a fost forțat să abdice?

A.C.: Eu consider că Regele Mihai, care este singurul rege încoronat de 2 ori, o dată la 6 ani și apoi la 18 ani, a fost un Rege bun, care a condus Țara foarte bine.

S.C.: M.S. Regele Mihai a fost obligat să abdice în 1947. În 1990, după eliminarea lui Ceaușescu, mulți, mai ales dintre românii aflați în exil, au considerat că ar fi fost benefic pentru România dacă Regele Mihai ar fi acceptat să candideze la postul de Președinte al României. Avem astăzi exemplul regelui Simion al Bulgariei. Ar fi fost o soluție pentru România această idee?

A.C.: Și eu consider că ar fi fost o soluție pentru România, mai ales că eu sunt un liberal democrat și mă gândesc cu multă grijă la semenii mei și consider

Prințul Andronic Cantacuzino îi prezintă arborele genealogic al Cantacuzinilor soției sale, Karina Hedlund.

Foto: Åke Cyrus / © Åke Cyrus.